

Jász Attila

Különmennyországok

Lábjegyzetek egy látomáskép történetéhez

„Fényből fénybe jutnak...” (St F. K. nővér)

1931. FEBRUÁR 22-ÉN (Szent) Fausztina nővér utasítás kap Jézustól, hogy fessen egy képet a vízió alapján, amit mutatott neki, de nem értett a festéshez, alig volt két elemije, hiába próbálkozott, nem tudta megvalósítani, még ideggyógyászhoz is elvitték látomásai miatt, mégsem adta föl, végül gyóntatója talált egy vilniusi festőt, Eugeniusz Kazimirowskit, aki a nővér elmondása alapján megfestette a képet (a gyóntató atya maga állt modellt fehér miseingben a képhez), 1934 júliusában, amelyet a vilniusi Szent Mihály-templom melletti ferences nővérek kolostorának folyosóján helyeztek el, ahol Sopocko atya, Fausztina gyóntatója rektorként működött.

A VILÁG MEGVÁLTÁSÁNAK jubileumi évét (1935) lezáró ünnepségen a festményt kiállították az Ostra Brama (Hajnalkapu) zarándokkápolnájának franciaablakos erkélyére, a húsvétot követő vasárnapon, hogy mindenki láthassa messziről is, három napig, majd 1937-ben a vilniusi metropolita, Romuald Jalbryzowski jóváhagyásával felszentelték, és a Szent Mihály-rendház folyosójáról a templomba helyezték át, a főoltárképtől jobbra, majd 1941-ben szintén a metropolita indítványozására szakértői bizottságot hívtak össze, amely megállapította, hogy a festmény valódi művészeti értékkel bír, nem csupán egy apáca víziójának dokumentuma.

LWÓWBAN az Irgalmasság Anyja Kongregáció kérésére egy másik festmény is készült Fasztina nővér halála után négy évvel, 1942-ben, Stanislaw Batowski festőművész által, amelyet végül a rend varsói rendházában helyeztek el, így a varsói felkelés alatt a rendházzal együtt porig égett; mivel Batowski képe a hívőknek nagyon tetszett, a főnöknő újabb festményt rendelt a festőtől, immár a krakkói kápolna részére.

EZZEL SZINTE EGY IDŐBEN Adolf Hyla festőművész felajánlotta a krakkói kolostor nővéreinek, hogy festene a rend számára egy tetszőleges témájú képet, hálából, hogy túlélte a háborút, felajánlását a rendfőnök anya tisztelettel elfogadta, Hyla kapott egy másolatot Kazimirowski képéről, arról a képről, amelyet meglátva Fausztina nővér sírva fakadt, annyira nem ilyen volt a látomásában (noha később, Jézus vigasztalása nyomán pontosan ilyennek látta Őt magát is jelenéseiben), éppen ezért a nővér elképzelésének pontos leírását is megkapta, és 1942 novemberében nekiállt megfesteni az elvállalt képet, amellyel 1943. március elejére el is készült.

IDŐKÖZBEN ELKÉSZÜLT Batowski új képe is, 1943 őszére, és meg is érkezett a krakkói kolostorba, komoly dilemmát okozva immár, hogy akkor a két kép közül melyik is maradjon kiállítva a kápolnában, a vitát a krakkói szeminárium bíborosa döntötte el; miután mindkét képet alaposan szemügyre vette, azt javasolta, inkább Hyla úr festményét kellene kiállítani, nem esztétikai szempontból, hanem mert ő hálaadományból festette.

A *BAJ CSAK AZ VOLT*, ami a képe felhelyezésénél derült ki, hogy Adolf Hyla képe nem fér el az oltáron, amely elé korábban csak odatámasztották, ezért Irena főnök anyja egy másik képet rendelt, ami méreteiben passzol a mellékoltárra, ezt 1944. április 16-ára el is készítette a festő, annyi változtatással, hogy a korábbi rét és fás ábrázolás helyett a háttér apokaliptikusan sötét felhősre hangolta, Jézus lábai alá pedig macskaköveket festett, Andrasz atya felszentelte az új festményt, így ezen a napon ünnepelték meg először a krakkói kápolnában az Isteni Irgalmasság ünnepét.

HYLA KÉPE RÖVID IDŐ ALATT rendkívül népszerű lett az előtte elnyert kegyelmeknek köszönhetően, másolatai pedig elárasztották az egész világot, hogy teljesülhessen Jézus kívánsága, amit Szent Fausztina nővérrel üzent: „Kívánom, hogy ezt a képet tiszteljétek, először a ti kápolnátokban, és az egész világon.”

A *VILNIUSI FESTMÉNY*, Kazmirowski alkotása 1944-ben került veszélybe, amikor is a szovjet csapatok másodszor is elfoglalták Litvániát, és ennek köszönhetően 1948-ban bezáratták a Szent Mihály-templomot, ennek ellenére 1950-ben két katolikus nő arra sétálva észrevette, hogy a templom ajtaja nyitva van, ellenőrizték, hogy a kép a helyén található-e, majd egy üveg vodkáért cserébe megállapodtak az épületet őrző szovjet katonával, hogy elvihetik magukkal az oltárképet, amelyet lakásuk padlásának padozata alá rejtettek el.

BATOWSKI ÚJ KÉPÉT a krakkói Isteni Irgalmasság templomában helyezték el (a Smolensk utcában, azóta is ott van), Hyla képét pedig Irena Krzyzanowska főnök anyja magával vitte Wrocławba, a rend új házába, 1946-ban, ahol az Isteni Szívről nevezett plébániatemplomban helyezték el ezt az eredeti festményt.

SZTÁLIN HALÁLÁT KÖVETŐEN a vilniusi kegykép megmentői úgy gondolták, eljött az idő a kép visszaszolgáltatására, de a város egyetlen működő templomának, a Szentléleknek a plébánosa nem merete nyilvánosan kihelyezni, így a saját szobájába zárta el, majd 1956-ban a Gulagról visszatérve Sopocko atya egyik barátja a képet felismerte, és a Fehéroroszországban található szolgálati helyére, Novaja Ruda fatemplomába vitte magával, amelyet 1970-ben szintén bezárattak és gabonaraktárrá alakítottak, ám mivel a kép magasan volt felüggesztve, ott hagyták, ezért a helyi hívek éjszaka beszkötek, hogy imádkozzanak a kegykép alatt.

SOPOCKO ATYA HALÁLÁIG (1975) kétségbeesett küzdelmet folytatott a kép visszaszerzéséért, visszahelyezésért Vilniusba, sikertelenül, ám tíz évvel később Józef Grasewicz titokban készített egy másolatot a magtárban lévő képről, és

1986-ban Sopocko atya egyik barátjával éjszaka kicserélték és összetekert állapotban visszacsempészték Vilniusba, majd a Szentlélek plébániatemplom mellékoltárán helyezték el.

2001-BEN A VILNIUSI ÉRSEK letelepítette az Irgalmasság Nővéreit, 2004-ben rájuk bízta a felújított Szentháromság templomot (ahol annak idején Sopocko atya Fausztina nővért gyóntatta), és a kegyképet a főoltáron szerették volna elhelyezni a nővérek, ám a Szentlélek templom plébánosa és hívei nem fogadták el a döntést, megakadályozták a kép átköltöztetését, ezért a Szentháromság templom plébánosa fényes nappal átsétált egy kinyitható létrával a Szentlélek templomba, leakasztotta a képet, és az új templom szentélyének főoltárán helyezte el 2005-ben, azóta nincs róla újabb információ.



ASTRID PRESTON
VIRÁGZÁS KYOTÓBAN